

Poslovanje - Poduzetnik - Branding - Pragmatičnost ugrađena u uspjeh

Pragmatičnost ugrađena u uspjeh

Naziv kompanija i njihova društvenost postali su sinonimom upravo za tu granu industrije.

Ozbiro Šarko Bakoć - 25.11.2021 u 23:06

Photo by Eric Rippe from Pexels

Različiti za ostavljanje imena narodnih heroja u nazivima uspješnih kompanija posve su pragmatični. O kako di. Božo Štrelac, jedan od naših poznatijih stručnjaka za brendiranje i komunikaciju, kaže, s oduševljenjem, kad smo sve manje otprečeni socijalističkom produkciji, pa imamo i sve manje kompleksa, oko njihovih imena i povijesti korporacija, mogu se (i) načeti lišpe i zarjante pičke. To je do naše povijesti, nađaj identiteta i od toga ne treba ljubiti. Dađate, strancima ta zvuci egzotično i zarjante, ocjenju je.

A upravo su te i takve priče ključne za razvoj brendova i sustava kakove danas znamo, uz napomenu da su industrije i kompanije o kojima govorimo, svoje začelke i počelke imale i prije nego li dođe imena kakiva nose danas. Odnosno temelju djelatnost se vremenomnije mijerala, jačala je intodorno iz godne u godne pozicija, identifikovala čak i djelatnost s njeime od njih, postajući sinonimom upravo za tu granu industrije.

Zato je potrebno prijetiti se vremenom nastajanja odnosno koji su to temelji današnjih uspješnih kompanija, brendova koji potrošaču donose prijeko potrebnu emociju i identifikaciju, a koji su za jednom trenutku porijeli imena narodnih heroja, koje uz poruke izmjene ostaju i bore se za na zahtjivom svjetskom tržištu – i dan danas.

Mođza upravo u tom začelku i utemeljenju, nekoć i u neka druga vremena donesenju odluci, leđe odgovor zadržati su hrvatski brendovi koji su zadržali stara imena (Kraš, Končar, Beđe, Gredelj, Lopi Ribar, Viktor Lemac, Đuro Đaković, Franjo Kluzić), tako uspjehi i danas. Priča o njihovoj povijesti je zanimljiva hrvatski industrijske povijesti i gospodarskog razvika.

>>>Nekad narodni, danas brendi heroji!

KONČAR

Povijest Končara nije samo povijest jednog poduzeća, velikog sustava, to je povijest razvoja hrvatske industrijske povijesti, to je i povijest hrvatske znanosti. Osnovana 1921. Končar grupa upravo u 2021. slave 100 godina svoga rada i postojanja, u kojoj je prešla put od serijske radnice do grupe elektroindustrije. A sve se počelo točno 24. siječnja 1921. godine, osnivanjem poduzeća Elektra, u kojem je pokrenuta mala, ali za to razbježila značajna proizvodnja elektromotora. Ubrzo, već iste godine pređati u vlasništvo grupe Siemens i pod tim imenom djeluje do kraja Drugoga svjetskog rata. A 1930. godine, upravo je Siemens proizveo i prvi sinkronski elektromotor sa lakimom žicom.

Prije je vrijeme rata radilo se na formiranju ELIH-a (Elektroindustrije Hrvatske), koja je bila koncentrirana u Zagrebu. Bili su tu i Siemens, Elin, Noirs, AEG, Papsa i drugi. ELIH je počeo raditi 1945. i preuzeo je svu elektroindustriju nakon rata, a sustav koji je bio preteča Končara u samom početku bio je dio ELIH-a.

A Rašo Končar, čiji je ime i godine započela elektroindustrija od 1946. i kojoj je nosilo do 1990., po završetku je bio strogozadržan, jedno je vrijeme radilo upravo u tvornici Siemens AG. Od 1991. sustav nosi ime Končar uz dođatak Elektroindustrije, da bi ga u zahtjivom razdoblju zamjenilo ime Končar grupa.

Izradom i svjetskog premijerom prvog vlastitog generatora (1948.), koji je instaliran u hidroelektrana Mariborsk otok (taj generator još i danas radi, vrti se i proizvodi struju), tadašnji Končar pokreće sveđan letak: svoj razvoj. Do danas.

Iz kritice bogate povijesti, posebno u djelu komuniciranja i brendiranja, a u djelu identifikacije proizvoda jednim imenom KONČAR, ostaje zapisano da su u vrijeme socijalizma, kad se o brendiranju malo razmišljalo i što im znači, znalo dogoditi da u Končaru stigne i pisme koje je počinjalo s „Dear Mr. Koncar...“.

>>>Žučat će čudno, ali ime i jest i nije važno samo po sebi za brend

KRAŠ

Godine 1911. Julije König, svojim znanjem i iskustvom u proizvodnji slastica, i Slavujab Deutsch, svojim kapitalom, potiču tvornicu Union u Zagrebu, koja postaje prvi industrijski proizvođač čokolade u jugoistočnoj Europi. Samo dvije godine kasnije, 1913, tvornici UNION dodjeljuje se titula kraljevskog kraljevskog dobavljača za kraljevski dvor u Beču i Budimu. Već 1920. godine započinje proizvodnja mekih karamela, kao i deserta, a u čijem je odjeljenju radio i majstor Paul Bežec. U to doba već je postojao i noutat proizvod iz kojega se kasnije izvila poznata Bejdama. Tadašnje godine 20. stoljeća obilježila je modernizacija pogona čokolada i ulaganja u nove strojeve za proizvodnju bombona. Kasnije, današnja članica Kraš grupe, od njma se proizvodnja hvata 1921. postaje tvornica za proizvodnju kekša, wafle i slastica. Istodobno, ne Savskoj cesti, tvrtka Bžjak 1923. započinje s proizvodnjom dvaplova, kekša i wafle.

Union počinje sljediti trendove i pišu se prvi slogan. Da, da. Slogan za Kiki bombone osmišljen je davne 1935. godine – Diko kada Ki-Ki svuđati Zarimjstvo je da je njegov autor danas poznati dječji pisac Ranko Zrivo, tada učesnik, a slogan se nije mjerjao do dan-danas.

Bilo je to aluzno doba konditorskova. 1936. počinje proizvodnja prvih bombona s citrom (305), a – vjerovatno ih ne – 1938. godine počinje proizvodnja tarjih čokolada od 15g, preteča Životopisnog carstva. Drugi svjetski rat utjecao je na promjenu asortimana. Tvornica Bžjak našla je neprikladno te je proizvođača posebno za potrebe pučanstva i potrebe vojske.

U tvornici Union 1946. proizvodi se za robnu licu Nama čokolada od 100 grama, koja se smatra prvim robnom znakom na ovom prostoru.

Istodobno, u Prjedoru 1946. mala manufakturna pekarnica obitelji Čatić mijerji ime u „Mira Cikota“, što će postati temeljem tvrtke „Mira Prjedor“, današnjem članicom Kraš grupe. Union, Bžjak i ostali manji proizvođači nacionalizacijom se 1950. udružuju pod zajedničkim imenom antišifističkog borca i sindikalista Josipa Kraša, koji je bio – novinar, ali je imao i tačnik pekarni znanst. Vrtlo brzo, 1956. rađa se kraljica među desetima, svima poznata i anđijna Bejdama, a dalje godine kasnije i Životopisno carstvo.

Daveđevih godina Josip Kraš se iz društvenog poduzeća transformira u dioničko društvo, u kojem su mali dioničari bili većinski vlasnici, te se razvija kao savremena, tržišno orijentirana tvrtka s proizvodnima prisutnim i priznanim na svjetskim tržištima. Naziv brenda tvrtke ostaje Kraš.

U bogatoj povijesti Kraša, u djelu komunikacije sa starijim izaslanstvima, s osmišljom se preptava anegdotični događaj u kojem je poljsko izaslanstvo, nakon obilaska tvornice i razgovora s upravom, zaspelo i odložilo (pr)čekati vlasnika – Josipa Kraša.

>>>Nestrpljivost – najvedi grijeh u (iz)gradnji brenda

BADEL

Za razliku od proletera Josipa Kraša i Rađe Končara, student Marjan Badel je bio potomak bogate obitelji iz Bjelovine, čiji je otac bio osniavljač distilacije alkoholihi pića i proizvodnje octa Bača Badel u Sesvetima. I tu je povezanica i radnj zašto je nekoliko, nakon Drugog svjetskog rata nacionalizirani i spjehni tvornici pića, dobio njegovo ime.

Na, sve je počelo davne 1862. kad je osnovana prva Zagrebačka tvornica pića (MNH i Sadržje), koju kasnije Franjo Polakem i osnova tvornicu „Franjo Polakem“, kraljevsku privilegiranu zagrebačku dioničku tvornicu likera, hrvatskih voćnih destilata i octa. Izuzetan producent i autor slivovca Pedričevica, vrlo brzo proširuje posao na brojna europska tržišta, a zahvaljujući iznimnoj kvaliteti proizvoda, oni se pišu i na francuskom carskom dvoru Napoleona III. a započinje i proizvodnje Livnava, Sijlovice.

Godine 1867. zagrebački posušatnik i trgovac vinima Mijo Arko osniva tvornicu „Ako“, quotirajmo najrazvijetijem tehnologijom, koje se bavila proizvodnjom alkoholihih pića, konjaka, šampanjca, brandija i likera.

Zagreb 1886. dobiva novu tvornicu „Patra“, tvornicu konjaka i fish likera, koja svojim kvalitetnim proizvodima osvaja tržište, među kojima je najpoznatiji Patra brandy mediceoli, koji se prodavao u ljekarnama, a i danas se nalazi na tržištu kao slavni Badel brandy(y). A.A. Baker & Co dioničko društvo počinje posloovati kao podružnica za uvoz čaja i rami, a 1928. prenata s dioničko društvo sa sjedištem u Londonu.

Nakon Drugog svjetskog rata, 1947. tvornice za proizvodnju alkoholihih pića Patra, Polakem i Baker ujedinjuju se u „Zagrebačko tvornicu likera i vina“. Dvije godine kasnije Zagrebačka tvornica likera i Plemenite (bivi „Ako“) spojaju se u novo poduzeće – Tvornica likera i vinarstva.

Godine 1950. Tvornica likera i vinarstva dobiva ime po narodnom heroju Marijanu Badelu, a potomim je nacionalizacijom pripojeta i tvornica octa i rafiniranja alkohola Slavka Bedeš, Marjanovog oca.

Tvornica 1967. započinje razvoj vinolij progama spajanjem s poduzećem Vinoprod te jača vsrke asortiman integracijom u Vinoproduktom devet godina kasnije (Badel-Vinoprodukt). I tako do 90-ih u koje sastav ulazi kroz 6 poduzeća, od kojih je svako u nazivu zadržalo naziv Badel i dodatno obilježuje djelatnost kojom se bave. Badel i Badel Vinoprodukt 1991. spojaju se u novu tvrtku – Badel 1962 d.o.o.

Nova tvrtka u svoj naziv dodaje i godnu osnutka tvornice Polakem, te time odaje počast svojim precima i neokomrsleno se određuje kao kuća duge tradicije na tržištu.

Projekt izrade i objavljivanja serijala tekstova pod naslovom **Narodni Heroji Kao Brend**, autora Darka Bukovića, finansijski je podržala Agencija za elektroničke medije, kroz projekt Poticanja novinarke izvrsnosti za 2021. godinu,

Photo by Darko Bušić

Daniro Vandrđil podnio ostavku na mjesto zamjenika Preda za obnovu Osmnaest hrvatskih tvrtki među 500 najvećih u Srednjoeuropskoj Europi

VEZANI ČLANKI VIŠE OD AUTORA

Nestrpljivost – najvedi grijeh u (iz)gradnji brenda

Zvučat će čudno, ali ime i jest i nije važno samo po sebi za brend

I u najluđim uvjetima, se dobno stranjaju, pa i povjerno nalazimo ina, brend se može ispravno iskoristiti

Newsletter

Prijavite se i samjeđe novosti iz svijeta biznisa, poduzetništva, tehnologije i tržišta

Uspite ime i prezime

Uspite email adresu

PRIJAVI ME

PRATITE NAS

161. objavljeno 15. rujna

16 objavljeno 15. rujna

NAJNOVIJE

- Končar i ZET pripuđali 130 mil. ka vrijednu operacijom o održavanju...
30.10.2021 u 16:30
- Koliko biste zaradili da ste početkom godine uložili u vodeće kriptovalute...
29.10.2021 u 16:46
- Od 1. siječnja zabranjuje se upotreba turkih plastičnih vrećica...
29.10.2021 u 16:53
- Kako virtualna konferencija učesnik židovstva i zaradjeđuje...
29.10.2021 u 17:16
- Kolice 1,76 miliona kuna vrijednu projekt na podršku aglomeracije Rijeka...
29.10.2021 u 17:04
- EP i Uničmedil odijugati će do 325 mil. eura jamstava za...
29.10.2021 u 17:28

ODABRANO

Greške u životopisu koje mogu stvoriti pogrešan dojam

TRANSFORMIRANI

eSport primjenom Brain Computer Interfacea može uštedjeti milijune

Uspjeđi smo učiniti tehnologiju Brain Computer Interfacea vrijednijom, pokazali smo rjeđe prethoditi i za što se može koristiti – naša je bazov napraviti uređaj koj je dovoljno malotrajna i koji će što preciznije odgovarati mišljenju i aktivnosti, kaže Kristijan Lugarić

Daniro bušić 21.07.2021 u 12:38

Uspjeđi smo učiniti tehnologiju Brain Computer Interfacea vrijednijom, pokazali smo rjeđe prethoditi i za što se može koristiti – naša je bazov napraviti uređaj koj je dovoljno malotrajna i koji će što preciznije odgovarati mišljenju i aktivnosti, kaže Kristijan Lugarić

42486

USPJEŠNICE

Arja Viktorija Jazmati daje katepedagogice nakon nastavljanja

Đuro Đaković: U našoj peti najluđim uvjetima, se dobno stranjaju, pa i povjerno nalazimo ina, brend se može ispravno iskoristiti

Vladimir: Polnoje našu prvo osnove je poslužiti osniti

POPULARNE KATEGORIJE

Biznis	1284
Financije	903
Tehnologija	624
Aktualno	597
Poduzetništvo	472
Edukacija	352
Financiranje	306
Karjere	286